

Thema KANSEN

2. LEEF JE IN! In groep

2.2. Doe-werkvorm EEN STAP VOORUIT

Duur: 30' (inleiding 10', stappen zetten 10' en bespreking 10')

Werkwijze	klassikaal
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> a) Studenten reflecteren over hun eigen leven en linken dit aan het al dan niet hebben van privileges. b) Studenten leven zich in personen die bepaalde privileges niet hebben. c) Studenten krijgen inzicht in het wel of niet hebben van privileges en de invloed hiervan op de relaties tussen mensen. d) Studenten ontwikkelen een empathische houding tegenover mensen die anders zijn. e) Studenten worden bewust van de ongelijke verdeling van mogelijkheden in de samenleving. f) Studenten krijgen inzicht in wat de gevolgen zijn voor een persoon van het behoren tot een bepaalde sociale of culturele minderheid. g) Studenten leggen de link tussen het thema kansen & privileges en het kinderrechtenverdrag.
Samenvatting	In deze oefening ontdekken de studenten wat het betekent om in hun samenleving iemand anders te zijn. Volgende onderwerpen komen ter sprake: uitsluiting en discriminatie begint vaak bij sociale ongelijkheid; de mogelijkheden en grenzen van empathie.
Benodigheden	<ul style="list-style-type: none"> • een grote ruimte (een grote kamer, een gang of buiten) • lijst met situaties en gebeurtenissen (zie bijlage hieronder)
Verloop	<p>Stap1: voorbereiding Lees eerst aandachtig de instructies. Bekijk de lijst met "situaties en gebeurtenissen" en pas ze aan aan de groep waarmee je zal werken.</p> <p>Stap 2: inleefspel: één stap vooruit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraag de studenten om zich in absolute stilte op één lijn op te stellen. • Vertel de studenten dat je een aantal situaties of gebeurtenissen gaat voorlezen. Telkens wanneer zij "ja" kunnen antwoorden op de stelling, moeten ze een stap voorwaarts zetten. Antwoorden ze "nee", dan moeten ze een stap achteruit zetten. Geef aan dat studenten mogen blijven staan, als ze de vraag te confronterend vinden. • Lees de situaties één voor één voor. Geef de studenten voldoende tijd om na de stelling al dan niet een stap voorwaarts te doen. Kijk ook goed naar de posities die ze ten opzichte van elkaar innemen. • Op het einde vraag je of iedereen zijn slotpositie goed wilt bekijken en onthouden. • De studenten verlaten hun posities en verplaatsen zich om over te gaan tot de evaluatie in groep.

Verloop

Stap 3: Nabespreking

Vraag eerst aan de studenten hoe de activiteit verlopen is en hoe ze het vonden. Praat dan verder over de onderwerpen die ter sprake kwamen en over wat ze leerden van de oefening.

1. Hoe voelde het om een stap voorwaarts te zetten, of om een stap naar achter te zetten?
2. Voor diegenen die vaak een stap vooruit zetten, wanneer begonnen ze te beseffen dat de anderen niet zo snel volgden? Wanneer gebeurde dat?
3. Wil iemand een bepaalde stap toelichten aan de groep?
4. Had iemand tijdens de oefening het gevoel dat zijn of haar fundamentele mensenrechten niet gerespecteerd werden?
5. Was het eerder moeilijk of gemakkelijk om te staan waar ze stonden?
6. Weerspiegelt deze oefening op de één of andere manier de samenleving? Hoe?
7. Wat zijn de eerste stappen die genomen kunnen worden om de ongelijkheden in onze samenleving aan te pakken?

Deze oefening illustreert de drempels of hefbomen die beïnvloeden of studenten al dan niet "slagen" in het hoger onderwijs (Hebben jullie dat ook zelf zo ervaren? Heeft, denk je, bijvoorbeeld het volgen van hoger onderwijs door je ouders, jou beïnvloed,...?).

Vooroordelen zijn maar al te vaak gestoeld op perceptie. Deze drempels zijn ook een mix van waarheid en perceptie! Let wel op: wordt gevaarlijk als je het terugplooit op individuen en kenmerken gaat veralgemenen naar alle individuen die behoren tot een bepaalde groep. Door deze oefening hebben jullie (door op verschillende plaatsen te eindigen; sommigen helemaal vooraan, anderen helemaal achteraan) aangevoeld wat het is om anders te zijn, om een bepaalde positie in te nemen, die zichtbaar is voor anderen.

Je voelt ook meteen de sterke nadruk op het negatieve, op de drempels, zo zal je makkelijker onthouden dat X blijven zitten is, maar niet dat Y actief was in verenigingen. Is dat ook zo in onze samenleving?

AFSLUITER

Als afsluiter nemen de studenten het document basiskennis kinderrechten erbij. Ze overleggen hoe ze deze werkvorm kunnen linken aan kinderrechten.

Bron methodiek

Gegroeid uit samenwerking Vormen vzw, Plan België, UNICEF België

Bijlage: vragen

- Ben je een vrouw? Zet 1 stap vooruit.
- Heb je je ooit al eens de vreemde eend in een groep gevoeld? Zet een stap achteruit.
- Hebben je ouders hoger onderwijs gevolgd? Zet een stap vooruit.
- Heb je een functiebeperking? Zet een stap achteruit.
- Heb je in het secundair een jaar gedubbeld? Zet een stap achteruit.
- Ben je ooit het slachtoffer geweest van discriminatie of pesten? Zet een stap achteruit.
- Was je actief in het bestuur van een vereniging? Zet een stap vooruit.
- Ben je van allochtone origine? Zet een stap achteruit.
- Heb je Latijn gevolgd in het secundair onderwijs? Zet een stap vooruit.
- Kreeg je ondersteuning met het maken van huiswerk? Zet een stap vooruit.
- Zijn je ouders gescheiden? Zet een stap achteruit.
- Zeggen mensen je geregeld dat je mooi bent? Zet een stap vooruit.